

רשימת כ"ק אדמו"ר שליט"א

ב"ה.

את עצמו ומכניס את עצמו בטובתו של איש יהודי ואפילו גם ובעל עבירה. מייסרו ומוכיחו, מעוררו וממציא לו מזור ותרופה עד שמושיבו בהיכל המלך.

* * *

מיט הנחת העצמות, מיט זיך אָוועק לייגין, מתחיל רבנו הגדול דרכו בקודש. במסירת נפש בעד טובת הזולת לקרבו אל אור האמת מתחיל רבנו הגדול את בנין היכל חסידות חב"ד. ואת זה הוא דורש מההולכים בעקבותיו.⁽¹⁾

* * *

אנן פעלא דיממא אנן. מי בעדאָרף מאַכין ליכטיג. און ליכטיג מאַכין קען מען נאָר דורך דעם אור החסידות. אור החסידות איז א אור עצמי וואָס איז נתגלה גיוואהרין דורך מסירת נפש בפועל.

מאמר זה אמר הוד כ"ק הצמח צדק במענה על התאוננותו של הרה"ק הרה"ח ר' הלל מפאריטש⁽²⁾, כי כמה

(2) ראה עדכ"ז בארוכה במכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א הנדפס בהתמים חוברת שני ע' נו.

(3) הרב ר' הלל בר' מאיר הלוי (מאלי-סאָו?) אב"ד באַברויסק (תקנ"ה?) — יא מנ"א תרכ"ד). ספריו שנדפסו: פלח הרמון (על בראשית. שיר השירים), ליקוטי ביאורים, אמרי נועם (?). — מחסידי אדמו"ר האמצעי ואח"כ של אדמו"ר הצמח צדק. — ראה אודותו שיחת חה"פ תש"ג אות נב. שיחת יב תמוז תש"ח.

יום השמונה עשר לחדש אלול — חי אלול — הוא יום הולדת מורנו הבעש"ט נ"ע, אשר אצל הוד כ"ק אבותינו רבותינו הק' זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע הי' יום זה יום הילולא פנימית בסוד אתכסיא, ובו ביום היו אומרים דא"ח בהצנע, רק לפני בניהם ביחידות. וגמירא מילתא — ע"פ ספור מקובל מהוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע — אשר בו ביום — חי אלול — אומר כ"ק רבנו הבעש"ט נ"ע דברי תורה ברבים לפני תלמידיו ותלמידי תלמידיו וכל המקושרים אליהם.⁽¹⁾

ובשנה זו נמלאו מאתים וחמשים שנה להולדתו של מורנו הבעש"ט נ"ע.

* * *

יום השמונה עשר לחדש אלול — חי אלול — הוא יום הולדת כ"ק אדמו"ר הזקן נ"ע אשר אמר אז ער האָט זיך מוסר נפש געווען בפועל אויף ניט זיין א נפרד פון דעם בעש"ט'ס א תנועה אפילו לשעה קלה און אפילו רק למראית עין.

* * *

מורנו הבעש"ט נ"ע הראה איך צרי-כים, ווי דאָרף מען, לעבוד את השי"ת. ומורנו רבנו הגדול נ"ע הראה איך אפשר, ווי קען מען, לעבוד את השי"ת. והוא סלל מסילה רחבה בדרך עבודת השי"ת כהוראת מורנו הבעש"ט, והכניס

(1) ראה שיחת חי אלול תש"ג ע' נ'.

ידוע הוא כי העצמי הנה לעולם לא ישתנה ובכל מקום שהוא, הוא עצמי. כי העצמי הנה עם היות אשר גם הוא יש לו הגבלתו וגדריו. כי הבלתי מוגבל והבלתי מוגדר באמת הוא נמנע הנמנע-עות שהוא רק אל אחד יתברך ויתעלה שהוא עצמי הפשוט, ומבלעדו ית' הנה הכל מוגבלים ומוגדרים, אלא שישנו עצמי ומתפשט. אשר גם העצמי הוא מוגבל ומוגדר אלא שהגבלתו וגדרו של העצמי אינו דומה כלל להגבלתו וגדריו של המתפשט.

בכל דבר שברא הקב"ה בעולמו מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין, בעולמות העליונים ובעולם התחתון ישנו העצמי והמתפשט. העצמי הוא עצם הדבר ההוא, והמתפשט הוא הארת הדבר בלבד.

וכמו באש הרי יש בו העצמי והמתפשט. אש הגחלת או אש הנאחז בפתילה הוא אש המתפשט, והאש אשר בצור החלמיש הוא אש העצמי. ועם היות דגם אש זה הוא מוגבל ומוגדר בהגבלתו וגדרו, הנה בכל זה הרי הגבלתו וגדרו של האש אשר בצור החלמיש אינו דומה להגבלת וגדר אש המתפשט. דאש המתפשט הנה המים מכבים אותו, ואש העצמי הנה אם גם עשיריות בשנים יהי' מונח בתוך המים לא יכבה, ובכוא זמנו וסיבתו יתגלה. אור החסידות הוא אור עצמי, אומר הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק הצמח צדק, וכוונתו הקדושה בזה הוא דהעצמי הנה בכל מקום שהוא, הוא במהותו העצמי, וכדוגמת המים שאינם מכבים את האש העצמי, כן הזרם דמים אדירים אף גם מים הזדונים דזרם החיים החולנים לא יכבו את אור העצמי.

זאת אומרת, אשר אור העצמי דחסי-דות ביכולתו להאיר גם את החשך,

חדשים בשנה הוא טרוד בנסיעות ונע ונד, ובדרך ממילא מתבטל מתורה ועבודה, וע"ז השיבו הוד כ"ק הצמח צדק מאמר זה.

* * *

ממאמרו של הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק הצמח צדק למדנו ששה דברים:

(א) צריכים להניח את עצמו בשביל הזולת. מי דארף אוועק געבין דעם אייגענעם גוט, וואס זיך איז גוט, צוליב דעם צווייטין.

(ב) עלינו המצוה והחובה להאיר. אנן פעלא דיממא אנן. אונזער ארבעט איז — מיר דארפין מאַכין ליכטיג, להאיר לבביהם של ישראל ולהאיר בתייהם של ישראל.

(ג) היאך לקיים מצוה זו המוטלת עלינו — כל מפלגת חסידי חב"ד איש איש לפי מהותו וענינו — בחובת גברא להאיר לבביהם של ישראל, ולהאיר מושבותיהם של ישראל, והוא להאיר באור החסידות.

(ד) להאיר, מאַכין ליכטיג — אומר הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק הצמח צדק — אפשר רק באור החסידות. ליכטיג מאַכין קען מען נאָר דורך דעם אור החסידות.

והוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הצמח צדק, הואיל בטובו וחסדו לעמנו לא לבד לבאר לנו את דברי קדשו אלא גם להסבירם.

הביאור וההסבר אם כי שלובים ואחוזים המה להיות כאחד, אבל כל השם עיונו בלימוד החסידות ישכיל יבין וישיג כי שנים המה, אלא שהראשון הוא ביאור על האמור לעיל מני, והשני הוא הסברו של הביאור.

(ה) אור החסידות הוא אור עצמי

כלל, אדרבה בגלוי הוא אבן חומרי וגם, עם זה הנה כאשר יש דבר הגורם והוא הכאת האבן או הברזל, הנה אף גם אם רבות בשנים הוא נשרה במים, או התגלגל ברפש וטיט, יוצא אש.

למותר הוא להאריך בהנמשל ומה גם להסבירו, אמנם כאשר יקר לי במאד מופתי החיים דלב גזע החסידים הנה אתאפק לא אוכל מלהראות באצבע, ולהדגיש בנועם מיוחד ולדבר על אודות מאות המאורעות הכי נעימים.

אשר גם אלו מגזע אנ"ש אשר בסבות מסבות שונות, זה בכה וזה בכה, הרחיקו ללכת, מהם שנשטפו בזרם החיים הסואנים, ומהם אשר נבלעו במסיבה אחרת, הנה בבוא איזה סיבה המסבבת זכרון חינוכם ומעורר אותו הרגש — גיפיל — הנוזל בעורקיהם בירושת הורים, הנה שוב ישובו אל צור מחצבתם. אם רב או מעט, הנה בכל אופן כבר זזו ממקומם ונתקרבו.

* * *

רבות פעמים ראיתי ונוכחתי לדעת ברור במופתים חיים, כי הדבר הזה, לעורר את גזע אנ"ש יחיו, לעוררם מהתעלפותם העמוקה, להחיותם במים חיים, ולהעמידם בקרן אורה ותורה, הנה בעקרו אינו תלוי אלא בהמעורר והמעודד במהותו העצמי, ובהאופנים אשר בהם בוחר לקרב את הרחוקים.

בדא"ח מבואר היטיב כי המשפיע שכל לתלמידו הנה צריך תחלה להבין עצמו בהבנה טובה, בכדי אשר דבר ההשפעה שהוא משפיע לתלמידו, הנה לא זו בלבד שהתלמיד יקבל את דבר השכל ההוא ואת הסברות ההם, אלא עוד זאת אשר השכל ההוא והסברות ההם יהיו כה טובים נכונים ומתקבלים בטוב אצל התלמיד אשר לא זו בלבד שהתלמיד יודעם בטוב, אלא אשר

ונרגש הוא בכל מקום. א' חסידות פלאם ווארט ווערט דערהערט אומעטום.

(ו) אור החסידות הוא אור עצמי שנתגלה ע"י מסירת נפש בפועל. כל גילוי אור בא ע"י מס"נ, וכמבואר בדא"ח בארוכה⁴) בענין יגעתי ומצאתי תאמין, דכל גילוי של השגה בא ע"י יגיעה דוקא, ואור זה היינו אור החסידות נתגלה ע"י מסירת נפש בפועל. והאור העצמי הלזה דאור החסידות נותן לכל אחד ואחד מאנ"ש בלי הבדל מעמד ומצב, כמו שהארכתי במ"א אשר ע"י מסירת נפשם בפועל של החסידים הראשונים, הנה נחקקו חקיקות במוח ולב בניהם ובנותיהם, ובכל הדורות הבאים אחריהם, אשר האור עצמי דחסידות נוזל בעורקיהם.

* * *

במוחש הננו רואים אשר רבות בשנים הנה האש הטמון בצור החלמיש נמצא בבצה או מתגלגל ברפש רטוב, וכאשר לעת מן העתים מוציאים את הצור מן הבצה והרפש הרטוב ומכים בו באבן או בברזל, יוצא אש. זאת מוכיח כי הבצה והרפש הרטוב לא פגע ולא נגע לרעה באש העצור בצור החלמיש, רק הצור בחיצוניותו מלוכלך מהרפש רטוב ומריח רע ממי הבצה אבל האש הוא בוער ומבהיק.

כאמור הנה האור עצמי דחסידות הנה ישנו בכל אחד ואחד אשר מגזע החסידים, אלא שהוא טמון בקרבם פנימה כדוגמת האש בצור החלמיש, ואש זה אם כי שאינו במציאות גם בהעלם⁵), ומכל שכן שבגלוי אינו ניכר

(4) ראה ד"ה ואברהם זקן (בהמשך רס"ו), דרושי שמע"צ ושמח"ת תש"ו בארוכה.

(5) ראה בד"ה המובאים בהערה הקודמת, בד"ה זה היום תש"ח ס"ה, ועוד.

קים, אבל הם בענינים שמהותם מורגש במציאות באחד מהחושים. אם בראי' כמו טריפות הריאה והדומה, או בשמיעה כמו טענות הטוענים במלוה או בפקדון. וגם הענינים שאין מצי- אותם מורגש באחד החושים, הרי יש דוגמתו אשר ממנו יבין עליו.

אבל בתורת החסידות הנה, לא זו בלבד שההשכלות במהותם העצמי אין מציאותם נרגשת באחד החושים, אלא עוד זאת דגם המשלים והדוגמאות המבארים והמסבירים את ההשכלות ההם הנה גם המשלים והדוגמאות הרי אין מציאותם נרגשת באחד החו- שים, ומוכרחים להכריח את השכל ביגיעה גדולה ועצומה.

לערנענדיק דעם עלטער זידינס, דעם מיטעלן רבינ'ס, חסידות, כתבים און נדפסים בכלל, און דעם אמרי בינה בפרט, איז בא מיר אויסגעקראַכן די האַר פון קאַפּ פון רוב יגיעת המוח במחשבה עיונית הרבה שעות רצופות.

אמנם כל זה הוא רק יגיעת בשר בלבד. וישנה יגיעת נפש שהוא עוד למעלה מזה, כמבואר במ"א בארוכה דיגיעת נפש הוא בשביל להרגיש החיות האלקי שבחסידות.

יעדער השכלה, אז דער משכיל איז משיג די השגה, לעבט דער משכיל מיט דער השגה הגם דער חיות איז דאָך אַ חיות פנימי, וויילע השגה איז דאָך פנימי, דאָס איז דאָך דער ותורתך בתוך מעי, אָבער לאחר ככלות הכל איז דאָס מעהר ניט ווי א חיות זמני. חסידות איז אַ חי בעצם, אַ חיות עצמי.

א חי בעצם איז אַ חי להחיות (').

שכל זה וסברותיו נעשים אצלו בנין אב להבין שכל אחר.

וזהו פעולתו של משפיע אמיתי, אשר הוא בר פועל באמת בחושי וכשרונות התלמידים, אשר כל דבר חכמה ושכל, וכל סברא וסברא שהרב משפיע לתל- מידו, הנה זה מרחיב חכמתו בינתו ודעתו של התלמיד. והיינו אשר מכל המצאה שכלית ומכל סברא הנה מתהווה אצלו חכמה ושכל. דכ"ז תלוי בהכנת הרב.

אמנם כל זה הוא בהלימוד דגליא שבתורה. אבל בלימוד פנימית התורה הנה זה מה שהתלמיד עולה ע"י השפעת הרב המשפיע בעילוי אחר עילוי בהרחבת חכמתו בינתו ודעתו להשכיל להבין ולהתעמק בעמקי המושכלות, אין זה מספיק עדיין. וכמ"ש במ"א בארוכה, כי ההשכלה האמיתית היא כאשר נרגש בעבודה, אז עס ווערט דערהערט אין האַרצין. וגם זה — אַז עס זאָל דער- הערט ווערין אין האַרצין — תלוי בעבודה.

* * *

בקיץ תרנ"ה ביום השלישי וביום הרביעי י"ט-כ' סיון בעת הטיולים הרבה הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק לשוחח על אודות לימוד תורת החסידות, ויבאר דברי קדשו בסיפורים שונים.

ואעתיק בזה רק דברים אחדים.

תורת החסידות — אומר הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק — היא חכמה רחבה ועמוקה במאד. עס איז פשוט אַ גרויסע חכמה מיט טיפע השכלות און דאָס אַלץ איז אין ענינים רוחנים.

בגליא (') שבתורה ישנם שכלים עמו-

(7) בארוכה עדין — בדיה אשרנו ש"ה, המשך ר"ה תש"ח ועוד.

(6) ע"ד משנת לקמן — ראה קונטרס לימוד החסידות פי"א ואילך.

(ו) חיות עצמי דתורת החסידות הוא

חי בעצם.

(ז) חי בעצם הוא חיות להחיות.

(ח) תורת החסידות מחי' נפשות.

(ט) רבינו במסירת נפשו הק' על תורת החסידות פעל למעלה, אשר בכל זמן ובכל מקום שילמדו תורת החסידות בספר או בעל פה, יפעל על השומעים.

(י) בתנאי שישמרו דברי הרב.

עשרה דברים הללו: (א) עמקות תורת החסידות. (ב) ההפרש בין שכל דגליא לשכל דחסידות. (ג) נגלה מציאותו מורגש, וחסידות גם המשלים רוחנים. (ד) שכל הנגלה בא ביגיעת בשר, ושכל החסידות ביגיעת נפש. (ה) שכל הנגלה הוא חיות אבל זמני, ושכל החסידות הוא חיות עצמי. (ו) חיות עצמי הוא חי בעצם. (ז) חי בעצם הוא חיות להחיות. (ח) חסידות מחי'. (ט) חסידות פועל בכל זמן ובכל מקום. (י) שמירת דברי הרב. הנה עם היות אשר כל אחד מהם הוא תורת שלמה, אבל עם זה הנה נעוץ תחלתו בסופן, כי עיקר העיקרים הוא שמירת דברי הרב.

* * *

לכל דבר חולי ומחלה בחולי הנפש, יש בתורת החסידות רפואה להחולי ומחלה ההיא, וכידוע אשר כמה וכמה פרקים מספרו של רבינו הקדוש ספר התניא היו עוד קודם שחיבר רבינו את ספר התניא (בשנות תקמ"ז-מ"ט בערך) בספר מסודר⁸.

פרקים אלו האמורים היו כבר ידועים

(8) ראה מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א ורשימה ממנו הנדפסים בסו"ס קיצורים והערות ע"ס ליקוטי אמרים.

חסידות איז מחי' נפשות ממש.

דער רבי מיט זיין מסירת נפש אויף תורת החסידות האָט פועל געווען למעלה, אַז אין יעדער צייט און אין יעדער אָרט וואָס מי וועט לערנען און ריידן דברי חסידות, זאָל דאָס פועל זיין, גאָר בתנאי אז עס זאָל זיין דברי הרב.

* * *

המורם מכל האמור הן המה עשרה דברים אמר הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק:

(א) תורת החסידות היא חכמה עמוקה עם שכלים עמוקים ורחבים ביותר.

(ב) ישנו הפרש בין שכל דגליא ושכל דחסידות.

(ג) מבאר ההבדל אשר בין ההשכלות העמוקות, אשר בתורה הנגלת, להשכלים העמוקים שבתורת החסידות בג' דברים:

(א) השכלים העמוקים שבתורה הנגלית, הנה המציאות שלהם נרגשת ע"י אחד החושים. לא כן תורת החסידות אשר גם המשלים והדוגמאות אשר מהם צריכים להבין השכלים עצמיים, הנה גם הם עפ"י רוב מציאותם בלתי נרגשת באחד החושים.

(ב) הבנת והשגת השכלים העמוקים שבנגלה, אם כי גם הם באים ביגיעה, מ"מ הנה ביגיעת בשר וטרחת גדולה עומד עליהם. לא כן בהבנת והשגת תורת החסידות שצריכים יגיעת נפש עד שיעמוד על בוריו של דבר.

(ג) כל הבנה והשגה שהמשכיל על דבר מבין ומשכיל הנה הוא חי בזה, ער לעבט מיט דער השגה, ועם היותה חיות פנימי, מ"מ אינה אלא חיות זמני. אבל החיות דתורת החסידות הוא חיות עצמי.

אמנם יש רפואות אשר בלתי רופא מומחה אי אפשר לידע איך לסדר את הרפואה. והיינו מלבד זאת אשר עיקר גדול בכל חולה הוא לידע את דבר המחלה בבירור, כי עד שאין ידוע דבר המחלה ברור, הנה על הרוב לא יועילו הרפואות, וראשית כל צריכים להיות אצל רופא מומחה אשר יברר ויגביל דבר המחלה, הנה לבד זאת הרי לאחר שמתברר המחלה הנה אז צריכים לקחת אותה הרפואה הכתובה בספר הרפואות על פי הסדר אשר יקבע הרופא מומחה. כל הרפואות בלי הבדל בין הנמצאים מוכנים ובין אלו שצריכים להכינם, הנה רפואתם הוא כאשר החולה לוקח את הרפואות בעתם בזמנם ובסדרן כפי אשר יצוה הרופא, והי' אם לא ידייק בזה כמצווה הנה אז תחסר התועלת האמיתית ולא יתרפא.

והי' גם אם יהי' אצל רופא מומחה, אשר בירר והגביל דבר המחלה, גם נתן סמי המרפא וצוה הסדר הנכון בלקיחתו, וקנה אותם והעמידם על השולחן, הנה מזה לא ירפא המחלה ולא יתרפא החולה, אלא אדרבא, ח"ו, המחלה משתרשת ונושנת ומסכנת יותר ויותר. וגם בר דעת קטן לא יוכל לטעון אשר מאחר שהסמי מרפא אתו עמו בבית ועומדים לנגד עיניו הנה צריך להתרפאות, כי הסמי מרפא רפואתו הוא אך ורק כאשר לוקחים אותם כפי דרכן וסדרן אשר יצוה הרופא.

* * *

והנה כל האמור בחולה הגוף ורפואתו, הנה כן הוא בחולה הנפש ורפואתו, אשר ראשית כל הנה צריכים לברר ולהגביל את המחלה, ואחרי כן לקבל סמי מרפא הכתובים בספרי הרפואה ברפואת הנפש.

אמנם רבים הם הטועים לאמר מאחר

בין החסידים ותלמידי החדרים⁹, והן המה עניני עצות בדרכי ואופני העבודה אשר הורה הוד כ"ק רבינו בעל פה להנכנסים ביחידות בשנות תקל"ט תקמ"א, ואחרי כן בשנת תקמ"ד בערך סידרם רבינו בכתב פיסקא פיסקא, והחסידים הראשונים בהעתקותיהם חיברום כאחד, ויקראו להם שם ספר העצות, ויש שקראו לו ספר הבירור, ספר העבודה.

והנה כמו ברפואות לחולי הגוף¹⁰ הרי יש מינים ממינים שונים לכל מחלה ומחלה ביחוד, יש רפואה שהיא כללית ונמצאת מוכנה בכל עת, ומכיון שהרופא מצוה לקחת מרפא זו, הרי ישנה מן המוכן, וישנם רפואות שאינם מן המוכן אלא שאחר בדיקתו של הרופא את החולה במצבו הפרטי הנה אז הוא מצוה את דבר הרפואה, אמנם רפואה זו צריכה זמן להכינה.

הנה כמו כן ברפואות לחולי הנפש, הרי יש מינים ממינים שונים לכל נגע ומחלה ביחוד, יש רפואות כלליות, והן המה האמורים בספרי מוסר ובספרי חסידות, והם מהמוכנים בכל עת, ומכיון שהאדם מרגיש חליו, הנה כשם שבחולי הגוף הנה כשיתרבה החום צריכים לקחת רפואה זו, וכשמתרבה הקור צריכים לקחת רפואה זו, ובדוגמא כזו לכל המחלות, הנה כמו כן בחולי הנפש הנה כשמרגיש בעצמו חום לעניני העולם ותאוותיו, יש רפואה כללית מוכנה לזה, וכן כשמרגיש קור לקדושת התורה וחיבת המצות יש רפואה כללית מוכנה לזה.

9) ראה אודות החדרים בהערה בס' השיחות קיץ ש"ת ע' 22.

10) ראה רמב"ם הל' דעות פ"ב, שמונה פרקים להרמב"ם פ"ג ואילך.

עיקר מחלתם של חולי הרוח הוא ההזוי והדמיון. להאחד נדמה שהוא ראש העדה והעיר, להשני נדמה שהוא חכם המדינה, ולהשלישי הזוי אחרת, וכולם המה כ"כ טרודים בעניני הדמיון אשר אין להם זמן לאכול ולישן, ואם באים לרפאותם טוענים כי הם בריאים.

חולי הדמיון וההזוי הוא בחולי הנפש עוד יותר מכמו בחולי הגוף, ר"ל. והם עוד מסוכנים יותר. כי חולי הגוף הנה עפ"י רוב יש מי שדואג עבורם. לא כן בבעלי דמיון וההזוי בחולי הנפש, שהם עוזבים לנפשם מבלי דואג להם, ומחלתם ר"ל מתגברת עליהם משת-רשת ומתישנת, הולכים ומתנוונים מזמן לזמן.

* * *

אמנם האור עצמי דתורת החסידות יכול הוא לרפאות כל נגע וכל מחלה. אבל לזה הרי בהכרח להשתמש בהסמי מרפא כפי חוקי ספרי תורת החסידות, אשר הן המה דברי הרב. כי דברי הרב כאשר הם נחזרים כמו שנאמרו מפי הרב, הנה כחם אתם עמם לרפאות את כל מיני חולים ולהעמידם בקרן אורה.

* * *

החפץ למלאות תעודתו בחיים בחיי עדת החסידים ואנשי מעשה, ולקיים החוב המוטל עלינו כולנו כאחד, כאמור להאיר לבביהם של ישראל, ולהאיר בתיהם של ישראל באור התורה ועבודת הבורא ית', הנה צריך להשתדל בכל מיני השתדלות, לעורר לקבוע עתים לתורת החסידות ברבים, בספר ובעל פה, ובהתנאי האמור לשמור דברי הרב, רק זעיר שם זעיר שם הנה לעת מן העתים רשאי הוא הלומד והחוזר ברבים לבאר ולהסביר מהנאמר במקום אחר.

ולכל לראש ללמוד וכן לחזור מאמרי

שהיו אצל רופא, ובירר והגביל מחלתם, או שהם בעצמם יודעים מחלתם, ובאים אל הרופא לבקש רפואה, ומהם אשר מצב בריאותם הרוחני נוגע להם בפני-מיותם עד דחיקא דמוחא וליבא, ובוכים במר נפשם מגודל הצער בפרטי עניניהם, ומטים און קשבת לדבר הרפואות, אבל לעשות עניני הרפואה אינם עושים בחשבם אשר היותם אצל רופא וידיעת הסמני מרפא מספיק.

אבל באמת הנה טועים הם טעות גמור, כמו החולה בגוף שחושב דמאחר דהסמי מרפא הנם אתו עמו בבית, או גם עומדים לנגד עיניו ומסתכל בהם, וכבר הי' אצל הרופא פעמיים ושלש צריך להתרפאות. ולא זה שאינו מתרפא אלא עוד החולי משתרש ומתישן, אשר כן הוא גם בחולה הנפש, אשר מזה שהי' אצל הרופא, וגם קנה הסמי מרפא והנם אתו עמו בבית, אשר מזה הנה לא זה שלא יתרפא, אלא עוד החולה משתרש ומתישן.

* * *

והנה בחולי הגוף אנו רואין אשר ישנם ר"ל חולים כאלו אשר לא זו בלבד אשר אינם יודעים כי חולים הם, אלא טועים בעצמם כי בריאים המה. ובהם עוד חולים כאלו אשר חושבים אשר הבריאים הם החולים, והם — החולים הללו — הם הבריאים.

והנה זהו על פי רוב בחולי הרוח ר"ל שאינם יודעים כי חולים המה. ובפרט אלו החולים המרודים החוש-בים כי הבריאים הם החולים, אשר שניהם כאחד אינם מחפשים אחרי דרכי הרפואה, ומהם גם המנגדים לעניני הרפואה, בטעם כי בריאים הם. ובתוכם ישנם חכמים מחוכמים בעלי המצאה בעניניהם ובעלי כשרון בדיבור והדומה בשאר החושים.

חסידות שמבואר בהם עניני התבוננות באחדות הוי', ובענין עבודה שכלב בתיקון המדות. אהבת ישראל, הרבצת תורה ויראת שמים והדומה — שהן המה הפרוזדור דהיכל תורת החסידות. אחד הענינים הנחוצים ביותר הוא לקבוע זמני המועדות כמו בשבת מברכין, ובכל המועדים לשמחה ויומא דפגרא צריכים להשתמש בהם לקובעם להתועדות — א פארבריינגען — אשר איש את רעהו יעוררו בכל עניני דרכי החסידות, וכולם יחדיו יושלבו בשאיפה אחת להאחו באילנא דחייא היא היא תורת החסידות המחי' נפש ממש.

ספר המאמרים ה'תש"ח

כולל הקומפרטים אהבת ישראל

מכבוד קיימת

אדמו"ר יוסף יצחק

הוקלטה בבני ברק

שני אור סאהן

מליובאוויטש

הוצאה שנייה

יצא לאור על ידי

„אוצר החסידים“